

Teme și subiecte grad didactic II - istorie, didactică și pedagogie

Istorie - conținuturi tematice

- Istoria României
 - Preistorie și Antichitate
 - Evoluții politice
 - Structuri politice la daci și geți. Relațiile dacilor și geților cu lumea greacă și romană
 - Dacia romană
 - Regiunile nord-dunărene și lumea romano-bizantină în sec. IV-VII
 - Istoria civilizației
 - Evoluția modurilor de viață în preistorie pe teritoriul României: neolitizarea; civilizația bronzului
 - Religia la geți și daci
 - Etnogeneza românească și moștenirea antichității
 - Surse istorice fundamentale
 - Herodot, *Istoriei*, IV
 - Cassius Dio, *Istoria romană*, LXVII-LXVIII, LXXI
 - Evul mediu
 - Evoluții politice
 - Formarea statelor medievale: Țara Românească, Moldova, Transilvania
 - Politica internă și externă a voievozilor români în sec. XIV-XVII
 - Epoca fanariotă: reformismul fanariot; statutul internațional al Țărilor române în sec. XVIII și la începutul sec. XIX
 - Istoria civilizației
 - Moștenirea bizantină și cultura medievală în Țările române

- Renașterea și umanismul în Țările române
- Arhitectura civilă și religioasă în Țările române (sec. XIII-XVIII)
- Transilvania ca spațiu de interferențe culturale
- Surse istorice fundamentale
 - Miron Costin, *De neamul moldovenilor*
 - Dimitrie Cantemir, *Descrierea Moldovei*
 - *Approbatae Constitutiones* - 1653 (B. Murgescu, *Istoria României în texte*, p. 98-99)
- Epoca modernă
 - Evoluții politice
 - Evoluția statutului Țărilor române în prima jumătate a sec. al XIX-lea
 - Relațiile internaționale ale României la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea; factori de decizie, mecanisme de participare. Războiul de independență și războaiele balcanice în context european
 - Istoria civilizației
 - Iluminismul și romantismul în lumea românească: contribuțiile Școlii Ardelene, literatura și viața culturală în prima jumătate a secolului al XIX-lea în Țările Române
 - Curente de gândire în cultura română în a doua jumătate a sec. XIX și la începutul sec. XX
 - Surse istorice fundamentale
 - *Supplex Libellus Valachorum* (1791)
 - Constituția din 1866
 - Titu Maiorescu, *În contra direcției de azi în cultura română*
- Istoria contemporană
 - Evoluții politice
 - Formarea statului național român. Recunoașterea internațională

- Viața politică și regimurile politice între 1918-1989
- România în relațiile internaționale: 1914-1989
- România după 1989: evoluții politice interne și politica externă
- Istoria civilizației
 - Curente de gândire și curente artistice în perioada interbelică
 - Societate și viață cotidiană în România comunistă
 - Cultură și dominație ideologică în România comunistă
- Surse istorice fundamentale
 - Constituția din 1923
 - Mihail Sebastian, *Jurnal*, București, 1994
 - Marin Preda, *Cel mai iubit dintre pământeni*
- Istorie universală
 - Preistorie și Antichitate
 - Evoluții politice
 - Structuri sociale și de putere în preistorie
 - Formarea statului în Orientul antic: statul în Mesopotamia; Egiptul faraonic; China antică; statele siro-feniciene, Israelul
 - Polisul grec: formare și evoluție în epoca arhaică și clasică. Marea colonizare greacă
 - Etapele statului roman: Republica; Principatul; Imperiul târziu; Expansiunea romană
 - Istoria civilizației
 - Viața spirituală și forme de manifestare artistică în preistorie
 - Scrierea în societățile orientale antice. Principale opere literare în Mesopotamia, Egipt, India, China și Canaan
 - Arta, educația și filozofia în Grecia clasică și în lumea elenistică
 - Istoriografia și literatura romană
 - Apariția, sursele și difuzarea creștinismului

- Surse istorice fundamentale
 - Codul lui Hammurapi (Al. Negoită, Gândirea siro-babiloniană în texte, Ed. Științifică, 1975)
 - Tucidide, *Războiul peloponesiac*, Cărțile I-II
 - Ammianus Marcelinus, *Istoria Romană*, Cartea a XXII-a
- Evul mediu
 - Evoluții politice
 - Evoluția politică a Imperiului Bizantin (sec. V-XV)
 - Evoluția politică a Occidentului în sec. V-XVI: formarea noilor state, ideea imperială, centralizarea statală
 - Imperiul Otoman și Europa
 - Istoria civilizației
 - Civilizația arabă între Asia și Europa
 - Literatura și artele în evul mediu. Principalele opere și stiluri artistice și arhitectonice
 - Structura societății și familia în Evul mediu occidental
 - Orașul medieval
 - Cultura Renașterii
 - Surse istorice fundamentale
 - Tezele supremației papale – Grigore al VII-lea, *Dictatus Papae* (B. Murgescu, Istoria lumii în texte, București, 1999, p. 107)
 - Niccolò Machiavelli, *Principele* (București, 1994)
- Epoca modernă
 - Evoluții politice
 - Absolutismul monarhic
 - Revoluțiile moderne: revoluția engleză; Războiul de Independență al coloniilor americane; Revoluția Franceză; Revoluțiile de la 1848
 - Expansiunea europeană în lume în secolele XVII-XIX
 - Ideea națională și formarea statelor-națiune în sec. al XIX-lea
 - Relațiile internaționale în sec. XIX și la începutul sec. al XX-lea

- Istoria civilizației
 - Iluminismul: concepții, reprezentanți, influență politică, socială și culturală
 - Evoluția științelor și raționalismul
 - Revoluția industrială
 - Evoluția stilurilor de viață în secolele XVII-XIX: mediul rural, orașele, influența Occidentului asupra Orientului, influența Orientului asupra Occidentului
- Surse istorice fundamentale
 - Constituția americană
 - Declarația drepturilor omului și cetățeanului
 - Actul de constituire a Sfintei Alianțe (B. Murgescu, Istoria lumii în texte, București, 1999, p. 201)
- Istoria contemporană
 - Evoluții politice
 - Război și pace în sec. XX: cele două războaie mondiale, tratatele de pace, relațiile internaționale și războiul rece, războaiele locale după 1945
 - Democrație și dictatură în sec. XX: regimuri democratice în epoca interbelică, evoluția democrațiilor occidentale în epoca postbelică; regimurile fasciste, regimurile comuniste interbelice și postbelice; ideologia și practicile politice ale regimurilor totalitare în sec. XX
 - Problemele globale în a doua jumătate a secolului XX: criza ecologică, criza resurselor, problema terorismului politic
 - Istoria civilizației
 - Curente literare și artistice în secolul XX
 - Revoluția științelor și a tehnologiilor și efectele sale sociale
 - Societatea informațională în sec. XX: educația, comunicațiile și mass-media
 - Surse istorice fundamentale

- Carta ONU
- Tratatul de la Roma (1956)
- Tratatul de la Maastricht

Didactica istoriei - conținuturi tematice

- „Istoriile în școală”: domenții de conținut, abordarea cronologică, abordarea tematică, istorie națională și istorie universală, abordarea problemelor sensibile și controversate
- Opțiuni recente în domeniul obiectivelor, competențelor, valorilor și atitudinilor
- Puncte tari și puncte slabe ale programelor de istorie
- Relația programă-manual; manualul ca sursă și resursă în predarea-învățarea istoriei
- Relația dintre programele de istorie și programe din aceeași arie curriculară sau din arii diferite
- Principii promovate de Consiliul Europei: comunicare interculturală, cetățenie democratică, învățare pe tot parcursul vieții, coeziune socială
- Proiecte europene ce vizează studiul istoriei
- Metode și strategii centrate pe studiul surselor
- Comunicare și istorie: metode și strategii bazate pe comunicarea orală, scrisă și vizuală
- Jocul, investigația și studiul de caz
- Metode, tehnici și procedee care antrenează învățarea activă, diferențierea învățării și învățarea prin cooperare
- Strategii de învățare la istorie
- Noile tehnologii de informare și comunicare
- „istoriile din afara școlii”: familia, comunitatea, călătoria și contactul cu „celălalt”, muzeul, filmul (documentar și artistic), mass-media
- Rolul metodelor active în procesul de predare-învățare-evaluare. Exemplificări; limite și avantaje ale metodelor active
- Etape în analiza surselor istorice
- Sursele de istorie orală
- Modalități de realizare a unor activități complexe de comunicare orală și scrisă: dezbaterile și studiul de caz

- CDS și activitățile extracurriculare la istorie
- Avantajele și limitele metodelor tradiționale și alternative de evaluare
- Avantajele și limitele unor instrumente de evaluare (chestionare, grile de evaluare a comunicării orale sau scrise, teste de evaluare sumativă etc.)
- Relația predare-învățare-evaluare: modelul „evaluării pentru învățare” aplicat la istorie
- Folosirea diversificată a formelor, metodelor și instrumentelor de evaluare tradiționale și complementare”
- Structura probelor de evaluare propuse pentru examenele naționale
- Rolul itemilor din structura probelor în evaluarea competențelor specifice disciplinei
- Competența de autoevaluare

Pedagogie - conținuturi tematice

- Educația, învățământul și societatea cunoașterii în sec. XXI: context, tendințe, reforme. Documente și strategii UE și CE (Lisabona, Bologna, Copenhaga, Berlin)
- Managementul calității în educație. Domenii, criterii, standarde și mecanisme de asigurare a calității procesului și sistemului de învățământ din România
- Statutul epistemologic al pedagogiei. Normativitatea pedagogică. Educația: forme (formală, nonformală, informală), domenii educaționale (educația intelectuală, morală, estetică și artistică, fizică și sportivă, tehnologică/profesională). Noile educații. Alternative educaționale (Step-by-Step, Montessori, Waldorf). Educația permanentă. Autoeducația
- Educabilitatea: concept, factori (ereditatea, mediul, educația, omul însuși/sinele). Teorii fundamentale (ereditarismul, ambientalismul, epigenetismul piagetian). Mediile educaționale
- Structura și dinamica personalității (temperament, caracter, aptitudini). Motivația pentru cariera didactică și managementul carierei didactice
- Finalitățile educației: clasificare (ideal educațional, scop, obiective). Taxonomii (Bloom, Krathwohl, Harrow, D’Hainaut), proceduri de operaționalizare. Aplicații
- Teoria și metodologia curriculum-ului: statut epistemologic, dezvoltări actuale, documente curriculare, teorii privind proiectarea și dezvoltarea curriculumului

școlar. Conținuturi: concept, criterii de selecție, organizare, modalități de integrare curriculară (monodisciplinaritatea, pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea, transdisciplinaritatea)

- Procesul de învățământ – analiză conceptuală, abordări structural-sistemice funcționale și interacționale. Aplicații
- Învățarea: delimitări conceptuale, condiții interne și externe, stiluri de învățare. Teorii ale învățării. Aplicații
- Predarea: concept, modele, strategii, relația stiluri de predare – stiluri de învățare. Aplicații
- Strategii didactice. Metode și tehnici moderne de învățământ (brainstorming, SINELG, Fishbowl – tehnica acvariului – Mozaicul, Controversa creativă/academică, Jocurile de spargere a gheții/Ice Breaking etc.). Forme de organizare a procesului de învățământ (frontal, grupal și individual). Instruirea asistată de calculator. Interacțiunea obiective-conținuturi-strategii în instruirea școlară. Aplicații
- Comunicare și relații de comunicare pedagogică. Didactică: modele. Gestionarea conflictelor și prevenirea violenței în școală. Aplicații
- Evaluarea școlară: definire, etape, funcții, forme, strategii și metode (tradiționale și complementare). Elaborarea probei de evaluare. Interacțiunea predare-învățare-evaluare: semnificații și interpretări actuale. Aplicații
- Proiectarea, implementarea și evaluarea documentelor curriculare (plan, programă, manual, auxiliare). Aplicații
- Succesul și insuccesul școlar: cauze și forme de manifestare. Strategii de abordare psihopedagogică a dificultăților în învățarea școlară. Programe de intervenție personalizată. Asistența psihopedagogică în școală. Aplicații
- Managementul instituției școlare: fundamente teoretico-metodologice. Stiluri de conducere. Schimbare și dezvoltare organizațională. Descentralizarea învățământului: rol, funcții, mecanisme
- Educația elevilor cu nevoi speciale. Creativitate, inovație și educație pentru excelență a copiilor/elevilor/tinerilor cu potențial aptitudinal ridicat. Metode de cultivare a talentelor și de stimulare a creativității. Asigurarea șanselor egale în educație. Etică și nediscriminare
- Managementul proiectelor de cercetare în științele educației
- Personalitatea cadrului didactic. Profesionalizarea carierei didactice: statut,

roluri, competențe, standarde. Formare inițială și continuă, evaluare și autoevaluare

Programa pentru istorie

- Programă istorie grad didactic II (2007)

Programa pentru pedagogie

- Programă pedagogie grad didactic II (2007)